

FOAIA DIECESANĂ.

Organ al Eparchiei gr. or. rom. a Caransebeșului.

Apare odată în săptămână: DUMINECA.

Prețul Abonamentului:
 Pentru Austro-Ungaria pe an . . 5 fl. — cr.
 " " " " pe $\frac{1}{2}$ an . 2 " 50 "
 " România și străinătate pe an . 14 franci
 " " " " " pe $\frac{1}{2}$ an 7 "

Prețul inserțiunilor:
 Pentru publicațiuni oficiale, concurse,
 edicte etc. tipărite de 3 ori, dacă conțin până
 la 150 de cuvinte, 3 il., până la 200 de cu-
 vinte, 4 il., de aci în sus 5 fl.

Corespondințele se adresează redacțiunii
 „FOAIA DIECESANĂ“;
 ează banii de prenumerațiune și inserțiunii la
ADMINISTRAȚIA
 Librăriei și Tipografiei diecesane în Caransebeș.

PARTEA OFICIOASĂ.

Nr. 3575 E.

Circulariu.

Lățindu-se în popor vestea, că banii de argint austriaci de 2 fl. de 1 fl. și de 25 cr. în curând se vor scoate din circulațiune, mulți dintre cei seduși prin aceasta scire lipsită de temeinic au suferit

pagube în averile lor, deoarece și-au vândut amintiiții bani de argint la speculanți cu prețuri scăzute. Spre a pune capăt acestei exploatare a nesciinței poporului, Înaltul Ministeriu de finanțe reg. ung. cu ordinațiunea sa din 12 Decembrie 1892 Nr. 86.660 a dispus ca să se aducă la cunoștința publică, că sus amintiiții bani de argint austriaci de 2 fl. de 1 fl. și de 25 cr. rămân în circulațiune și fiecare este îndatorat a primi atari bani în prețul lor deplin și fără nici o detragere până atunci, până când pe calea legislațiunii nu se vor lua măsuri pentru scoaterea din circulațiune a acestor bani de argint.

Numai așa numiiții taleri, jumătăți și pătrariu de taleri bătuți înainte de anul 1858 ies din circulațiune cu finea anului acesta 1892 și nu-se vor mai putea folosi ca mijloc de plătire.

Deci Onorata preoțiime parochială se îndătoarează ca se aducă acestea la cunoștința poporului în biserică la finea santei liturgii.

Caransebeș, din ședința Consistoriului ținută la 21 Decembrie 1892.

Episcopul diecesan

Nicolae Popea, m. p.

PARTEA NEOFICIOASĂ.

Predică

pentru ziua sântului Ioan Botezătoriu.

„Fost'a un om trimis dela Dumnezeu, numele lui Ioan. Acesta a venit de mărturie, ca să mărturisască pentru lumină.“

Ioan 1, 6—7.

Colo în deșertul depărtat sta profetul lui Dumnezeu petrecând în ajunare asupă și fugaciu în ierbinți. El învăța mulțimea, ce se aduna din toate părțile, și boteza pe cei credincioși în apele Iordanului.

Pe Ioan Botezătoriu l-a destinat părintele cel ceresc, ca se fie coroana profeților și martorele Fiului dumnezeesc.

Născut din maică stearpă în mod minunat, duhul lui Dumnezeu s'a revărsat în leagănul prunciei lui și mâna celui prea Înalt a fost neconținut preste densusul!

El n'a fost Mesia, n'a fost lumina, ce avea să lumineze lumea și s'o mântuiască de blăstem, ci numai martorele luminei și al botezului Celui-ce s'a pogorit din ceriu.

El s'a atins de crescutul Domnului lumii. Mâna-i supusă stricăciunii s'a atins de Christos, Fiul lui Dumnezeu, la apele Iordanului.

Când s'a botezat Domnul în Iordan, ceriul s'a deschis și părintele cel ceresc a cuvântat, zicând: „Acesta este fiul meu cel iubit, întru carele bine am voit“;¹⁾ ează Duhul sânt s'a pogorit în chip de porumb d'asupra Fiului dumnezeesc, și Iordanul vezând sânta Treime, s'a cutremurat până în fundul apelor sale și s'a întors înapoi spre izvoarele sale până în sinul pământului.

¹⁾ Mat. 9, 3.

Ioan a fost martorele acestei minuni strălucite, care a întemeiat misterul sântului botez, băei prin apă și prin duhul sânt.

De acest sânt botez ne facem noi părtași și în ziua de azi, câstigându-ne tăria trupului și mântuirea sufletului.

De nimic nu-mi pare dară mai nimerit, ca se vă cuvintează în sărbătoarea sântului Ioan botezătorul, ca de acest misteriu mântuitoriu!

Misterul e mare, deci fiți cu multă luare aminte.

* * *

Din vechimea întunecoasă simboliza apa curăția trupească cât și sufletească; eară apele Iordanului fură ținute și ca făcătoare de minuni.

Așa patriarhul Iacob trecu numai cu toeagul în mână Iordanul.

Din apă fu luat Moisi de fata lui Faraon.

Roaua scursă din lână, în cătime de un păhar de apă, îl incredință pe Gedeon, cumcă fu ales de Domnul, ca să mântuiască poporul lui Israil.

Cu două vedre de apă turnate în trei restimpuri a sântit profetul Ilie altariul cu jefele puse înainte, eară focul dumnezeesc mistui apa și jertfa sântită.

Preoții din vechiul testament, cari purtau sieriul legii Domnului, steteau cu densusul în mijlocul Iordanului ca pre uscat.

Profetii Ilie și Eliseu despărțiră apele Iordanului cu cojocul celui dintău.

Neeman Sirianul se vindecă de o boală grea, confundându-se în Iordan de șapte ori după sfatul lui Eliseu.

Eară de Botezul Domnului în Iordan profetul İsaia prezise așa: „Se vor bucura deșerturile Iordanului și mărirea Livanului se va da acestuia, și onoarea Carmilului, și poporul meu va vedea mărirea Domnului și înălțarea lui Dumnezeu“¹⁾ eară psalmistul cântă zicând: „Apele te-au văzut, Dumnezeuule, apele te-au văzut și s'au cutremurat și adencurile au tremurat.“²⁾ Profetul Zaharia prezise încă misterul sântului botez, cuvântând astfel: „În aceea zi se va deschide un isvor pentru casa lui David și pentru locuitorii Ierusalimului, pentru păcat și necurăție.“³⁾ În fine eacă! sosesc și timpul timpurilor. Ioan profetul botează în apele Iordanului mulțimea; el îi provoacă pe toți la pocăință, strigând:

¹⁾ İsaia 35, 2.

²⁾ Psal. 77, 16.

³⁾ Zah. 13, 1.

„Eu sunt glasul celui ce strigă în pustie: gătiți calea Domnului, drepte faceți cărările lui.“¹⁾ „După mine vine însă un bărbat, carele mai nainte, de mine era . . . , el este, carele botează cu Duhul sânt.“²⁾

Eacă inbiților! în sărbătoarea cea mare de erif s'au implinit toate profețiile. Misterul sântului botez fu sigilat prin sânta Treime, ce sa arătat la apele Iordanului: Venit-a Domnul în chip omenesc, cerend să se boteze, El cel ce nu scia de păcat.

„Văzutu-l'au apele și s'au temut, cutremuratu-s'a Mergătorul înainte și a strigat, grăind: Cum va lumina sfeșnicul lumina? Cum își va pune servul mâna pe Domnul? Sântesce-me, Mântuitoriule, și apele, cel ce ai redicat păcatul lumii“³⁾.

Domnul se pogoră în apă și se botează de Ioan: De aici înainte se botează popoarele credincioase mai mult nu numai cu apă, ci și cu Duhul Sânt! De aici înainte ne curătesce misterul sântului botez de toate păcatele și fără-de-legile, ne face părtași numelui de creștin și cetățeni viitori ai raiului!

Domnul cel ce s'a botezat în Iordan li spune însuși sântilor apostoli zicend: „Mergend, învățați toate popoarele, botezându-i pre erim numele Tatălui, a Fiului și a Duhului sânt“⁴⁾.

De aici înainte ne putem mântui toți prin împărțășirea cu acest sânt și măreț misteriu, fără de care am merge cu toții la osindă; căci zice Domnul: „Cel ce va crede și se va boteza, se va mântui, eară cel ce nu va crede, se va osendi;“⁵⁾ apoi „și de nu se va nasce cineva din apă și din Duh, nu va putea intra în împărăția lui Dzeu“⁶⁾ Nu cu mai puțină rigoare impun botezul și sântii apostoli, zicend: „Pocăiți-ve și se se boteze fiescarele dintre voi în numele lui İsus Christos spre ertarea păcatelor, și veți lua darul Duhului sânt“⁷⁾ ear apostolul limbelor scrie cătră Titu: „Nu din faptele cele întru dreptate, care le-am făcut noi, ci după îndurarea lui ne-a mântuit prin baia născerii și a înoirii Duhului sânt.“⁸⁾ Apostolul numesce aici sântul botez „baia născerii și a înoirii Duhului sânt“, pentrucă Duhul sânt curătesce sufletul de păcate, îl sântesce și îl inoesce. Aceasta este ființa

¹⁾ Ioan 1, 23.

²⁾ Ioan 1, 30.

³⁾ Mineiu, Ianuaru.

⁴⁾ Mat. 28, 49.

⁵⁾ Marcu 16, 16.

⁶⁾ Ioan 3, 5.

⁷⁾ Fapt. apost. 2, 38.

⁸⁾ Tit 3, 5.

sântului botez, de aceea îl și numește apostolul pre cel botezat „făptură nouă“, „viu din morți“, „stătătoriu sub lege și sub grație“.

Acestea toate ne arată prea lămurit, ce fel de misteriu mareț, sânt și mântuitoriu este botezul. Prin acest sânt misteriu se luminează duhul omului: inimele tuturor se încălzesc și sufletele creștinilor adevărați se înalță până la ceriu.

După esemplul Domnului nostru Isus Christos și al sântilor apostoli omenirea se împărtășește de misteriu sântului botez.

Astăzi, aproape după nouăsprezece secole, numărăm zeci de milioane de creștini botezați în numele prea santei Treime.

Toți sunt chemați la limanul mântuirii!

Dară cu toate acestea mulți se amăgesc, gândind, cumcă și păcătoșii botezați vor mosceni viața de veci; căci sânta scriptură zice, cumcă „mulți sunt chemați, dară puținii aleși“. Voi toți ați cerut să ve împărtășiți cu misteriu sântului botez și în adevăr:

„În Christos vați botezat și în Christos v'ați și îmbrăcat.“

Ați primit darul Duhului sânt, grația cea dumnezească, dar spuneți-mi: păstrat-ați totdeauna aceasta legătură? Făcutu-v'ați toți demni de baia nasterii de a doauă și de darul Duhului sânt? Spuneți-mi, voi chemaților: fi-veți oare aleși la nunta mirelui celui vecinic, carele va să vină fără de veste în mez de noapte cu iuțala fulgerului, ca să judece vii și morții?

La botez ați promis și ați mărturisit, că veți fi pururea creștini buni și plăcuți lui Dumnezeu. Remas'au așadară ochiul vostru și cugetul vostru neconținut îndreptat la ceriu? Avut-ați totdeauna în vedere, că sunteți numai nisce călători prin valea plângerii și că călătoriți la altă viață? Fost-ați creștini numai după nume sau și în faptă? Fost-ați luptători aprigi ai credinței lui Christos sau v'ați rușinat chiar de numele santei Treimi, de legea și de biserica Domnului Dumnezeu?

Voi v'ați învățat în crijma dreptății în numele santei Treimi la botez, ați primit vestmint luminos ca zăpada; spuneți-mi deci: păstrat-ați toți decoarea cea prețioasă a sufletului, păstrat-ați credința și dreptatea inimii și pașit-ați toți pe calea păcii și a dragostii evanghelice față cu Domnul, apoi față cu cei ce vă iubesc și față cu cei ce vă uresc pre voi?

Eu ved, că nu, nu cu toții!

Mulți au perdut în valurile lumii vestmintul cel luminos, fără de care nu va putea intra nimene la nunta mirelui ceresc, ca să fie împreună cu aleșii lui.

Când ați umblat să dobândiți earăș acel vestmint perdut, oare fost-au pocăința și mărturisirea voastră deplină? Unde is faptele voastre cele bune și plăcute lui Dumnezeu, în cari să vi să oglindească credința și să lumineze ca lumina aceea, înaintea căreia v'ați botezat? Oare mulțimea păcatelor nu vă întrece puținele fapte bune ce le ați făcut?

Eacă! săcerișul este aproape, sfârșitul vostru e la ușă și voi veți secera numai ceea-ce ați sămănat: Ori binele, ori reul.

Numai păstrând curat sântul botez ne putem mântui.

Să ni conservăm dară acest sânt misteriu, carele l-a introdus și l-a binevestit sântul Ioan botezătoriu și l-a sântit Domnul, botezându-se însuși!

Mâna profetului s'a cutremurat, când s'a atins de cresetul Domnului, Iordanul s'a întors înapoi, ca să nu atingă de Domnul, ceriul s'a deschis și Duhul sânt a mărturisit Dumnezeirea, pogorându-se din ceriu și sântind apele. Treimea s'a arătat în lume aeve și lumina Domnului s'a însemnat prin botez preste noi și-a revărsat razele eterne și strălucitoare preste tot pământul, pentru ca să ne mântuiască pre toți.

Eată! cu acest botez Dumnezeesc suntem botezați noi toți creștinii, cu botezul santei Treimi.

Vai și amar de cei ce vor peta vestmintul sânt, vai de cei ce nu se vor pocăi, ca să-și dobândească eară haina cea albă și curată pentru nunta mirelui vecinic, *Amin*.

Ioan Berariu.

Schițe din Istoria literaturii române.

Text făcut de prof. E. Hodoș pentru tinerimea Institutului pedagogic și teologic din Caransebeș.

(Continuare).

Astfel în 4 zile învățați a ceti românește, scriam numere și mă făcui și autor al vestitei compuneri: *Această carte*. Mă gândeam io, că dacă fac la cărți, când sunt de nouă ani, dar când m'oi face mare. Ieram încredințat în mine, c'o să mă fac un mare cărturar, dar nu mă credea nimeni.

Procopseala însă mi-a dat prin piele, că o drăcoaică de slujnică s'a suit a patra zi în pod să dărăcească la in, fiind vremea cam ploioasă. Io a trebuit să ies odată din coș, dar mă primejdueam să mă vază și să mi se

dea pe față îndărătnicirea de a merge la dascăl; îmi luai inima 'n dinți; ieșii din cabinetul meu de lectură, din coș, și făcui să țipe biata Ilinca, încât alergară toți din casă. Mă deteră binișor din pod, mă puseră în cărca lui moș Măinea și mă trimiseră la școală. Dascălul mă primii în bătăi și mă puse ear la psaltirea grecească. Io uram cartea grecească, dar din ziua aceea o urai și mai mult, și a trebuit s'o sufer până când dede Dumnezeu Cioma dela Caragea din 1812. Toată lumea iera tristă pe atunci; numai io ieram vesel, c'am scăpat de dascălul Alexe și de psaltirea lui, pentrucă fugeam la moșie afară. Mai un an am fost slobod, și nu-mi petreceam vremea decât la o stână de oi, unde păstorii aveau felurimi de cărți... Într'o vară citii cu iei împreună: poarta pocăinței; epistolia ce a căzut din cer; viața sfântului Alexe, omul lui Dumnezeu, scrisă de mână, viața părintelui Macare; Avestița fata Satanei, pogorârea maicii Domnului la ead, și alte vieți ale sfinților.

Mai pe urmă venii din Brașov acestor păstori și istoria lui Arghir...

Când văzui pe Arghir, ieram în ceriuri de bucurie, învățai mai într'o săptămână cântarea 'ntăi. Mă incurca însă, că nu știa nimeni să-mi spuie ce ieste *musă*; într'un cuvânt, ieram de minune 'n casă, când mă auzeau fetele spuindu-le pe din afară în stihuri „istoria frumosului Arghir și a preafrumoasei Elene“, când ziceam: „Hip! hop! la a mea iubită“, aveam și biciu în mână, plezneam cu dânsul și săream în sus, dar mi-era necaz de ce n'are și biciul meu puterea aceea de farmec să mă fac să sbor...

Întorcându-ne la București după încetarea boalei, auzii cum se plâneau părinții, că trebe să fi uitat io tot ce învățasem mai dinainte, și cu adevărat uitasem, căci pe *Macarios Anir* citeam tot atât de încet ca și pe psalmul cel din urmă *Micros imin*...

Bietul Dascălul Alexe murise și pe atunci se dusesse vestea unui Dascăl călugăr la sf. Ni colae, părintele Naum. Iera cam departe până la sf. Nicolae, dar hotărâră părinții să mă dea acolo.

Începui la bietul Naum. Acesta știa Elinica; dar iera român și zise părinților să-mi ia cartea lui Papazoe ori Polizoe. Mă pusă la Istoria sfântă prin întrebări și responsuri; din grecește îmi talmăcea românește. Din ziua aceea nu-mi mai fu urată cartea... înțelegeam ce învățam, pentrucă bietul Naum talmăcea băeților săi din elinește în grecește, și din grecește în românește.

Trecui de aici la școala grecească dela Măgureanul; ieram de vreo treisprezece ani atunci, ș'am învățat acolo, până a venit Gheorghe Lazăr...

Alesandru Donici

Alesandru Donici (născut în Basarabia la 1806, mort în Iași la 1866) a scris fabule, 91 la număr. Cele mai cunoscute sunt: Vulpea și măgarul, Două poloboace, Lupul și cucul, Momița și două mâțe, Sticletele și ciocârlanul, Racul broasca și știuca. O parte din cele 91 de fabule sunt traduceri din scrii-

torul rus Krilov, făcute într'un stil greoi și uneori greșit.

Al. Donici, născut în Basarabia, unde Rușii n'au suferit nici urmă de școala românească, a plecat să-și facă învățătura la Petersburg; aici a intrat în școala militară și, după câțiva ani, a căpătat rangul de ofițer. Dupăcum se vede dintr'o scrisoare către Constantin *Negruzzi* (Scrierile lui C. Negruzzi, vol. I. București 1872. pag. 332), nu i-a plăcut viața militară în Rusia; căci se jăluește în modul următor:

„Când de pe malurile verzi și înflorite ale Băcului și Răutului... m'am văzut deodată pe termurile neguroase ale Nevei, unde se vede atât de rar soarele, unde în locul dulcii limbi, cu care mă legănasese mama, nu auzeam decât o limbă aspră ca și climatul; când mă văzui părăsit între străini ce nu mă înțelegeau, silit de dimineată până 'n seară a face marșuri cu mai multe oca de fer pe umer și a învăța manevrarea puștei în douăsprezece timpuri, desperarea mă cuprindea și zeu! nu știu dacă arma, pe care o purtam toată ziua, n'aș fi întors-o ca s'o slobod în pieptul meu, dacă ar fi fost încercată. Viind la cazarmă mă aruncam pe tristul meu pat; camarazii mei rideau, cântau și se jucau, ear io plângeam, gândind la țara unde iera Făt-Frumos și Ileana Cosânzana...“

După mai mulți ani, petrecuți în dor și jale, a părăsit viața militară și a trecut la Iași. Tinerimea, mai ales care studiase în străinătate și terminându-ș studiile, se rentorsese în țară, s'a pus pe lucru: *Alexandri* făcea pentru societatea de atunci piese teatrale, Mihai *Cogălniceanu* ținea prelegeri de istoria națională, întemind și o foare literară; *Asachi* purta grija învățământului public; Const. *Negruzzi* seria povestirile sale într'o limbă verde românească ce a remas model până în zilele noastre; alături cu aceștia Grigore *Alexandrescu* îmbogățea literatura cu bucăți de valoare neprețuită, ear *Eliade* îndemna generația sa prin vorbă și faptă la o spornică lucrare; tot așa în Ardeal și Bănat lucrau deja bărbați cu dorul de progres și conduși de iubire pentru cei rămași înapoi pe calea culturii; într'un cuvânt pretutindinea se observa o mișcare, ce promitea o nouă viață.

Astfel ierau împrejurările culturale, când Al. Donici a venit la Iași. Înezestrat dela fire cu oarecare talent poetic, s'a pus și iel în serviciul deșteptării neamului său.

Câteva din fabulele sale au ajuns a fi foarte răspândite în societatea de-atunci a Moldovei. În afară de fabule Donici a mai făcut și traducerea poemului renumit „*Figani*“ de Al. Pușkin; apoi tot din limba

rusă a tradus în colaborare cu C. Negruzzi *Satirele* lui Antioh Cantemir; dar în deosebi prin cele câteva fabule ieste însemnat în istoria literaturii. Un exemplu:

Momiță și două mâțe

- In a momițelor țară,
Ce mai nu are hotară,
Odată judecătoare
Iera o momiță, care
- 5 Chibzuea cu scumpătate
Cumpăna cea de dreptate.
Și eata că la momiță
Se arată două mâțe
Zgâriete, încruntate
- 10 In prigonire de moarte,
Părăsind al lor locaș
Pentr' un bulgăre de caș.
Una strigă: „Socotește,
Cașul io l-am fost ochit“.
- 15 Alta tipă: „Hotărește,
Cașul io l-am dobândit“.
„Stați! le zise lor momița,
In cumpăna de dreptate
Se va lămurî ființa
- 20 Pricinii de caș urmate“.
Apoi cașul drept în două
Rupîndu-l ea prea frumos,
A pus întru amândouă
Cumpene câte un boț;
- 25 Dar când cumpăna ridică,
Vede c'o parte-i mai mică,
Mușcă, cearcă, chibzuește,
Și bine nu nimerește;
Acum partea cea mușcată
- 30 Nu trăgea cât cealaltă,
Mușcând ear din acea grea
Toțmai drept nu nimerea.
Și așa până 'n sfârșit,
Tot în cumpene a tras, —
- 35 Ear mâțele s'au trezit,
Că din caș n'a mai rămas.

Constantin Negruzzi

Talentul poetic al lui Constantin Negruzzi se învederează în *novelele* sale și în *fragmente* istorice scrise în proză. Darul de a ști povestî nu-l găsim la nici unul din scriitorii contemporani ai lui C. Negruzzi în măsura, în care îl găsim la dănsul.

Un alt merit al acestui scriitor ieste *limba sa* armonioasă și corectă românească, chiar și fără a mai lua în considerație împrejurarea, că pe când scria C. Negruzzi încă tot mai iera întrebuintată limba grecească în multe case boerești, ba începe a pătrunde binișor și limba franțuzească în Moldova și Muntenia, ear în Ardeal scriitorii încercau a creaa

o limbă curățită de orice slavonizme fără deosebire de vârstă și întrebuintare.

Scrierile lui C. Negruzzi (retipărite în 1872 la București, în 3 vol.) conțin:

Vol. I. (350 de pag.) *Păcatele tinerețelor*. Sub acest titlu aflăm bucățile: Cum am învățat românește, *novelele* Zoe, O alergare de cai, Toderică ș. a. Apoi *fragmente istorice*: Aprodul Purice, în versuri; în proză: Alesandru Lapușneanu, Sobișki și Români ș. a.; ear la sfârșit 32 de Scrisori la un prieten, interesante pentru că ne dau un fidel tablou al multor oameni de pe vremea autorului.

Vol. II. (306 de pag.) cuprinde poeziile sale originale și traduceri din Th. Moore, Victor Hugo și Antioh Cantemir.

Vol. III. (501 de pag.) are Piese teatrale, două originale: Cărlanii, reprezentantă la 1849 și Muza dela Burdujeni; celelalte patru sunt traduse din autori francezi.

(Va urma.)

Avis și invitare.

Societatea română de cântări și muzică din Caransebeș aranjează pentru stagiunea actuală de eamnă un ciclu de conveniri soțiale, cunoscute sub Sări de Romana, care vor avea loc în fie-care Sâmbătă dela 8—11 oare seara în sala de concert și teatru a Societății române de cântări și muzică din Caransebeș.

Onoratul public din loc și dimprejur este invitat a participa la aceste conveniri, favorisate încă din trecut. Damele și domnișii sânt poștiți a se înfățișa numai în toaletă de stadă.

Prima convenire va avea loc Sâmbătă în 9 (21) Ianuarie a. c.

Întrarea de persoană: pentru membri 20 cr., pentru nemembri 40 cr.

Invitări separate nu se vor face.

Caransebeș, în Ianuarie 1893.

Comitetul soțietății.

Concurs literar.

Având de gând se compun muzica pentru o *operetă națională română*, m'am adresat la mai mulți scriitori români cu rugarea de a-mi serie un trext potrivit pentru o asemenea operetă.

Deoarece apelul meu a rămas până acum fără nici un rezultat, m'am hotărît a escrie un concurs și a mă obliga se premiez cu suma de 150 fl. cea mai bună lucrare care mi se va presenta până la terminul de 1 Martie st. n. 1893.

Cei-ce doresc a reflecta la acest premiu sînt poștiți a-și trimite lucrările lor în timpul mai sus indicat la adresa ziarului „Gazeta Bucovinei“ în Cernăuți. Fie-care lucrare va avea un motto, ce va fi scris pe un plic deosebit, care cuprinde numele autorului și care nu se va desface decât atunci, când comisiunea va fi aflat lucrarea respectivă vrednică de premiat.

Premiul se va distribui numai decât aceleia pe a cărui lucrare comisiunea o va afla de cea mai bună. Pentru cazul că nici una din lucrările prezentate nu va putea fi premiată, îmi rezerv dreptul de a mai escrie sau nu și un al doilea concurs.

Dreptul de a compune musica pentru opereta premiată, precum și dreptul de reprezentare va fi dreptul meu exclusiv.

Comisiunea de cenzurare o voi compune-o imediat după expirarea termenului de mai sus, în înțelegere cu directorul ziarului „Gazeta Bucovinei“, din cei mai competenți bărbați din Cernăuți.

Rogojesci, Bucovina, în Decembrie 1892.

Tudor cav. de Flondor,
mare proprietar.

Invitare de abonament

la

„Foaia diecesană“.

Mulțumind tuturor pentru binevoitoriul sucurs material și spiritual, ce l-au dat pîn'acuma pentru susținerea acestei foi, îi rugăm totdeodată, ca și pe viitoru să sprijinească întreprinderea noastră, cu atât mai vîrtos, pentrucă această foaie are o misiune mai înaltă culturală și anume: înaintarea intereselor noastre bisericesci, școlare și sociale.

Deschidem deci un nou abonament pe anul 1893. cu prețurile de pîn' acuma și adecă:

Pentru Austro-Ungaria:

pe un an întreg 5 fl. — cr. sau 10 coroane.
pe jumătate de an 2 fl. 50 cr. „ 5 „

Pentru România și străinătate:

pe un an întreg 14 franci.
pe jumătate de an 7 franci.

Redacțiunea și Administrațiunea.

Varietăți.

Anul nou. Prea Sînția Sa Domnul Episcop diecesan Nicolae Popea cu ocasiunea sîrbărei Anului nou a binevoit a primi felicitările membrilor Consistoriului diecesan, și

a preoțimeii locale, cari s'au prezentat înaintea Prea Sînției Sale sub conducerea părintelui Archimandrit Filaret Musta; apoi felicitările corpului profesoral dela institutul teologic și pedagogic, a domnilor oficerii de ștab din loc precum și a mai multor particulari.

*

General-majorul Teodor cav. de Seracin, comandantul brigadei de infanterie Nr. 59 a fost numit comandantul divisiunii de infanterii Nr. 24.

*

Reuniunea învățătorilor al despărțimentului Făget și-a ținut prima ședință anuală la 2 Decembrie a. c. v. în opidul Făget, luându-se ca obiecte de pertractat conform dispozițiilor comitetului central al reuniunii:

I. După deschiderea ședinței se dă cetire circula-riului reuniunii, prin care dispune continuarea activității a despărțimentelor și aduce totodată la cunoștința tuturor membrilor oprirea ținerei adunării generale din acest an în Ciacova.

Adunarea ia aceasta din urmă cu regret la cunoștință.

II. Mult St. Domn Tit Hațeg avocat în Logoj și deputatul cercului Făget la sinodul eparchial a pus la dispozițiunea Prea On. Domn protopresbiter Sebastian Olariu diurnele D-sale din acest an (ca deputat), pentru cari s'a procurat cărți de cetit, cari s'au și distribuit. la prunciile dela școlale din cercul Făget cu ocasiunea esamenelor procurând astfel pruncilor o bucurie mare.

Adunarea își exprimă pentru aceasta mulțămite prin „să trăiască“ dându-se și mulțămite protocolară, carea și pe aceasta cale se aduce M. St. Domn Tit Hațeg.

Al III. punct a fost o prelegere practică din Istoria Romanilor de membrul Traian Unipan.

Adunarea decheară în unanimitate prelegerea de succesă exprimându-și mulțămite față de prelegătoriu.

Fiind timpul înaintat adunarea primă s'a terminat cu acestea. — Făget, în 30. Decembrie 1892. — Traian Unipan, învățătoriu.

*

În presara Sîn-Văsiului s'au aranjat petreceri cu joc în Caransebeș de reuniunea de femei române, în Logoj de tinerimea română de acolo.

*

Necrolog. În 6/18 l. a. c. Preotul George Nedici își dete sufletul, se despărți de lumea aceasta trecătoare după un serviciu de 38 de ani la s. jertfelnic în etate de 74 de ani, lăsând în jale pre amata sa soție Maria Nedici, un fecior preot în Biserica-albă, un fecior comerciant în loc, una fiică norocită preoteasă la s. Mănăstire a Călugărului. Nici unul n'a ramas cu mânilor în sin, ci toți pre de plin mulțămite. Comitetul în semn de recunoștere au îngăduit precum toate prapurele și celalte, așa și boltă de înmormântare reposatului în ocolul s. bisericii. În 8/20 l. a. a fost înmormântarea cu 8 preoți

3 docinți și 20 cantori; s. liturgie s'a sevêrșit de D. preot Bufan ginerele repositului, ear cerimoniile progresbanei preoțesci sub conducerea D-lui preot Nicolae Gontă cu o evlavie rară. În fine D-l Capelan D. Gontă a ținut o cuvântare pătrunzătoare.

Deci On. D. preoți și toți, cari au luat parte la asta petrecere jalnică bine voească a primi cele mai călduroase mulțămiri, rugând pre bunul Dzeu ca preotul Georgie Nedici se fie ertat, și în memorie ne uitat. — *Lapușnic*, 22 Decemvrie, 1892. — În numele comitetului. — *Nicolae Obersterescu*, prim episcop. — *Ioan Olariu*, învățătoriu și notariu.

*

Himen. D-l *Stefan Lipovan*, notariu cerc. în Criciova si-a încredințat de soție pe amabila D-ră *Elena*, fca D-lui Nestor Trandafir notariu cercual în Sacul. — Felicitările noastre!

*

Mulțămită publică. 1. Subscrisul în numele comitetului și a întregii comunități bisericesci din Pătaș și pe această cale aducem cea mai profundă mulțămită D-lui Teodor Cristoiu comerciant în Bozovici, și sororei D. Sale Ana, cari însuflețiți de dragoste creștinească a dăruit bisericii noastre trei măsaie pentru masa altariului, și unul pentru analog, acesta de catifea, ear al treilea de pe masa altariului de mătăasă de culoare castanie, foarte frumoase.

Bunul Dzeu să le respâlătească cu mult bine această faptă laudabilă. — *Pătaș*, în 7 Noemvrie 1892. — *Vasilie Popovicu*, preot. —

II. Conduși de simțiminte religioase și morale și din dragoste cătră casa lui Dzeu, au contribuit și au donat pentru înfrumșetarea bisericii noastre de nou zidite următoarele: Dimitrie Roșu proprietariu cu soția sa Paraschiva din Crivina a dăruit la facerea scâmelor 10 fl. și a dat de s'a pictat foarte frumos ușile laterali ale altariului reprezentând pre M. M. George și Dimitrie, — Lazar Pau econom din Criciova a dăruit un steag (prapore) de mătăasă roșie; ear Dimitrie Birescu econom tot din Criciova altul de mătăasă verde ambele frumos lucrate, Domnul Măjor reg. de honvedii Stefan de Orbok staționat în Segedin a dăruit icoana Preacuratei în față cu tronul episcopesc, și la facerea scâmelor a contribuit cu 10 fl. Ioan Logojan econom a dat de s'a pictat ușile împărătesci a le altariului, On. D. Nicolae Birescu preot în Logoj cu soția sa Ecaterina, icoana Mântuitorului și a Preacuratei, Ioan Draghiciu primariu din Criciova cu soția sa Eva, icoana sântului Ioan Botezătorul. Mateiu Atila Muradi supra vegietoriu de finanțe icoana lui Aron, Adolf Klein arendator și neguțătoriu din loc icoana Profetului Moise, toate pictate foarte frumos de pictorul Bartolomeiu Deliomini. Ioana Iova născută Nemeșoniu econoamă din Tincova a dăruit un chivot frumos de lemn, Dl Lazar Barbu din Logoj un măsaia la proscodie. Pentru toate aceste daruri exprimăm tuturor profunda noastră mulțămită, rugând pre Dzeu ca jertfele lor să fie bine primite, și să

le dăruiească toate cele bune și de folos. — *Criciova*, în 20 Decemvrie 1892. — În numele comitetului paroch. *George Gaspar*, preot și președinte.

*

O biserică uriașă. Americanii s'au pus acum să facă minuni. O sală din Chicago cuprinde peste 100.000 oameni. La un concert dat în aceea sală a cântat un cor acompaniat de orchestră, cari la un loc au fost 5000 persoane. În New York se va construi o zidire episcopală — deocamdată din modestă numită catedrală — care se întrecă în mărimă toate bisericile din Europa. În considerațiunea elementului poliglot al orașului se vor zidi în interior șapte capele, în cari se vor predica tot în atâtea limbi, pe când în partea principală, se înțelege, că în limba englesă, se va ținea serviciul divin. Cheltuețele acestei zidiri se urcă la suma de 10—20 milioane dolari.

Bibliografie.

A apărut:

Musa someșană. — *Poesii populare române* din jurul Năsăudului adunate și arangiate de dascălul Iuliu Bugnariu. — Partea I. **Balade.** Gherla 1892. Prețul 30 da cr. — Colecțiunea aceasta constătătoare din 93 de balade este foarte interesantă atât după cuprinsul ei bogat, cât și după aranjarea cu gust și merită deosebită atențiune din partea fiecărui om de carte. Sperăm, că D-l Bugnariu va continua publicarea celorlalte poezii, ce le are culese.

Candela. Foaie bisericască-literară. — Nr. 12. An. XI, conține: 1. Despre cele mai însemnate liturgii ale bisericeii orientale, mai ales cu privire la cele ce-s întrebuintate în timpul de față în biserică ortodoxă. — 2. *Взглялъ съ практической стороны на жизнь священника.* — 3. Cuvântare despre Pismă. — 4. Cuvântare ținută la sântirea bisericeii din Straja în a. 1877 de protopr. Dimitrie Onciul. — 5. Cuvânt ținut la sântirea școalei din Voroneț de I. Zavadovschi. — 6. *Слово о трапезѣ господной.* — 7. *Слово о святкованью недѣльных и праздничныхъ дней.* — 8. *Поучения для сельского народа.* 9. Cronică. — Prețul pentru Austro-Ungaria e 4 fl. pe anul întreg și 2 fl. pe jumătate de an. Redactori: Protopresviterul *Artemiu Berariu* și Prof. de cântare corală *Isidor Vorobchieviciu*. Cernăuți. 1892.

Biserica ortodoxă română, Revistă periodică ecle-siastică. Anul al XVI-lea, Nr. 9, conține: 1. Întăiele semințe ale creștinătăței în țerile Române. — 2. Vieața, activitatea și scrierile P. S. Filaret Scriban. — 3. Mat.

p. dreptul bisericesc Oriental. — 4. Viața și scrierile lui Ilie Miniat. — 5. Documente inedite. — 6. Starea clerului în Rusia. — 7. Etica evoluționistă și etica creștină. — 8. Evangeliile Apocrife. — 9. Donațiuni. București. 1892. — Prețul abonamentului pe un an e 12 lei.

Raportul anual al Societății academice soțial-literare „România Jună” în Viena. Al XXII-lea an administrativ, dela 1. Octomvrie 1891 până în 30. Septemvrie 1892. Localitățile societății: IX., Pelikangasse Nr. 15. Viena 1892.

Romänische Revue. Politisch-litterarische Monatschrift. Direction: Vien, VIII., Feldgasse 15. XI. u. XII. Heft. VIII. Jahrgang. Apare în toată luna. Prețul abonamentului 10 fl. la an.

Cuprinsul: Zum Ministerwechsel in Ungarn. — Aus den romänischen Kammern. — Die Bucoviner Romänen und das Deutschthum. — Zur Geschichte der romänischen Philologie. — Zur Landeskunde der Bucovina. Bericht für das Jahr 1892. von Dr. Raimund Fr. Kaindl (Czernowitz-Wien). — Über Bolintineanu's „Traianida“, nebst einigen auserwählten Balladen. Von Dr. W. Rudow. — Sünden... Aus dem Romänischen des J. L. Caragiale von Dr. Adolf Last. (Schluss). — Rundschau: Die Dotation des Prinzen Ferdinand von Romänien. — Der politische Process gegen Dr. V. Lucaciu. — Romänen und Ruthenen in der Bucovina. — Die romänischen Befestigungen. — Litteratur: Eine Replik. — Pierer's „Conversations-Lexikon“ und die Romänen. — „Teoria musicală“.

Mulțămită publică

Pe calea aceasta vin a exprima mulțămitele mele tuturor D-lor cari nebăgând în samă timpul aspru de eamnă au venit să petreacă la lăcașul vecinic pe iubitul și neuitatul meu fiu *Cornel*, care abea în primăvara vieții fiind, ne-a părăsit pentru totdeauna, schimbând brațul mamei și îmbrățișarea părintelui cu locul rece și întunecat al pământului nemilos. — Esprim mulțămitele mele Prea On. Domn protopresbiter Andreiu Ghidiu pentru pontificarea sevărșită precum și D-lor preoți George Petrescu, George Popoviciu, Lazar Vasiu și Valeriu Nicolae-vici, precum și corului bisericesc diz loc, în frunte cu D-l învătătoriu Petru Ciorogarîu.

Pentru bunăvoînța și compătımirea dovedită să aibă cu toții respłată bună în ceriuri.

Valeaboul, în 31 Decemvrie 1892. st. v.

Aurel și Eulalia Doboșan.

Nrul 114 B./1892.

Publicațiune.

Se aduce la cunoscință publică, cumcă pământul fundațiunei „Septemvirului Popoviciu” din Ghilad, constătoare din 71 jugere 639 stânjeni pătrați pășune, aflătoare în călcătura „Gaiul oacheș” lângă drumul mare, ce duce dela Ghilad spre Detta, se va esarenda pe 6 ani pe calea licitațiunei publice.

Licitațiunea se va ținea în 17/29 Faur 1893 la 10 oare înainte de ameză în Școala conf. gr. or. română de prunci din loc; până la acest termin se pot trimite și oferte.

Înainte de licitațiune se vor publica atât condițiunile de licitațiune, cât și cele de arendă.

Prețul de eschiamățiune e 600 fl. de după care sumă înainte de licitațiune, licitanții vor depune 10%, ca vadiu.

Ghilad, din ședința comitetului parochial, ținută la 17/29 Decemvrie 1892. [1] 1—1

Aureliu Drăgan,
președ. comitet. paroch.

Ioan Biruescu,
not. comit. paroch.

Concurs.

Pentru întregirea definitivă a postului învățătoresc la școala confesională gr. or. română din comuna Sacul, cu provocare la ordinăciunea Ven. Consistoriu diecesan ddtto 12 Noemvrie a. c. Nr. 3206 Sc. se escrie concurs, cu termin de 30 de zile dela prima publicare în „Foaia diecesană.”

Emolumentele sânt:

1. Salariu în bani gata 300 fl.
2. Pentru conferințele învățătorești 10 fl.
3. Pentru scripturistică 10 fl.
4. Lemne 40 de metrii din cari se va încălzi și sala de învățământ.

5. Cortel liber cu grădină pentru legumi.
6. Patru jugere pământ de arat și livadă.
7. La înmormentări 50 cr, unde va participa.

În fine se observă, că dacă alesul învățătoriu va arăta progres îndestulitoriu și va dovedi zel și interes pentru cauza scolară, încă în anul următoriu i se va mări salariul cu suma de 50 fl. v. a.

Recurenții își vor subșterne petițiunile instruate cu documentele prescise oficiului protopresbiteral gr. or. român din Logoj. [80] 3—3

Protopresbiterul tractual în conșlegere cu comitetul parochial.